

УДК 336

ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ У 2016 РОЦІ

Онуфрак Т. С., студентка групи Ф 4/1

Науковий керівник – канд.екон.наук, асистент Шишпанова Н. О.

Миколаївський національний університет

Стан банківської системи сьогодні характеризується великою кількістю змін на фінансових ринках, зміною тенденцій в політиці та економіці, періодичним виникненням фінансових криз. Ці фактори відчутно впливають на їх стабільність та істотно позначаються на темпі розвитку як світової, так і національної економіки. Конкурентоздатність банківських установ в першу чергу, як відомо, залежить від отриманих фінансових результатів, що знаходять своє місце серед основних завдань при реалізації пріоритетів діяльності банку. Проблема формування фінансових результатів, створення конкурентоздатних переваг банку на ринку банківських послуг в час політичної та економічної нестабільності є як ніколи важливою та актуальною.

Дослідження процесу формування фінансових ресурсів банківського сектору присвячені праці таких вчених як: А. Герасимович, М. Савлук, М. Алексеєнко, А. Мороз, Г. Панова, В. Загорський, О. Заруба, А.В. Бурковська та ін. Проте на фоні постійних змін в економіці дана проблема потребує постійного дослідження.

Фінансовий сектор – є одним із найважливіших ринкових сегментів взаємодії суб'єктів економіки, в результаті функціонування якого реалізовується механізм трансформації фінансових ресурсів в активно діючий інвестиційний капітал, що сприяє сталому розвитку економіки. У фінансовому секторі відбувається акумуляція та перерозподіл фінансових ресурсів на засадах збалансованості економічних інтересів між його учасниками з метою капіталізації фінансових ресурсів і формування доданої вартості в економіці [2].

За підсумками 2016 року зафіксовано високий збиток банківського сектору – 159,4 млрд. грн. Значний негативний результат обумовлено визнанням в кінці минулого року Приватбанком 135,3 млрд. збитку, згенерованого доформуванням резервів за кредитними операціями.

Для інших платоспроможних банків відрахування в резерви у 2016 році у порівнянні з попереднім роком суттєво знизилися. Ця позитивна тенденція призвела до зменшення їх сукупних збитків у 2,8 рази до 24 млрд. грн. зі 66,9

млрд. грн. у 2015 році. Зокрема, значно скоротила масштаби збитків за 2016 рік група державних банків – на 21,5 млрд. грн [1].

Серед інших позитивних зрушень для всієї банківської системи – зростання у порівнянні з 2015 роком чистого процентного доходу на 15% за рахунок росту процентних доходів на фоні зниження процентних витрат. Це свідчить про певне підвищення ефективності роботи банків протягом 2016 року. Крім того, за підсумками минулого року зафіксоване зростання на 12% у порівнянні з підсумками 2015 року чистого комісійного доходу завдяки відновленню попиту на банківські послуги та підвищенню тарифів.

В цілому за підсумками 2016 року з 96 платоспроможних банків станом на 1 січня 2017 року 63 банки отримали прибуток в 10,8 млрд. грн., 33 банки – збиток в 170,2 млрд. грн. За результатами 2015 року зі 117 платоспроможних банків на 1 січня 2016 року 71 банк отримав прибуток на загальну суму в 5,2 млрд. грн., 46 банків понесли збитки загальним обсягом в 71,8 млрд. грн [1].

У 2017 році НБУ очікує виходу банківського сектору на прибуткову діяльність (без урахування фактору Приватбанку) у зв'язку з подальшим скороченням відрахувань у резерви та більш активним зростанням процентних доходів завдяки поживленню кредитування реального сектору.

З огляду на показники діяльності комерційних банків можна зробити висновки, що банківська система потребує невідкладного реформування. Так, Національний банк України опублікував проект програми розвитку фінансового сектора України до 2020 року, підготовленої представниками регуляторів фінансового та банківського ринків, а також профільних організацій [3].

Зокрема згідно з опублікованою програмою, реформа фінансового ринку України передбачає розробку і реалізацію до 31 грудня 2016 року грошово-кредитної політики на основі інфляційного таргетування, реалізацію до 30 червня 2016 року валютно-курсової політики на основі режиму гнучкого валютного курсу. В рамках реалізації валютно-курсової політики передбачено удосконалення основ валютних інтервенцій, розробку принципів впровадження тимчасових заборон і обмежень у випадку кризових ситуацій, зменшення рівня доларизації активів і пасивів банків.

Проект передбачає створення кредитного реєстру в НБУ, а також забезпечення розвитку співробітництва між наявними кредитними бюро і систематичне й повне розкриття негативної кредитної історії позичальників фінансовими установами для накопичення в реєстрах. На даний момент відбувається кроки щодо очищення та оздоровлення фінансового сектору України.

Отже, на сьогоднішній день банківська система України переживає новий етап економічних зрушень, які відображаються на вітчизняній економіці та вже зараз фінансовий ринок адаптується до цих змін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Доходи і витрати банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=34661579>

2. Страхова В. Реформа фінансового сектору, моніторинг процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reforms.in.ua/reforms/reformafinansovogosektoru>
3. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15>

УДК 651

СКАСУВАННЯ СПЕЦРЕЖИМУ ПДВ: НАСЛІДКИ ДЛЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Совщак С. С., студентка групи Ф 4/2

Науковий керівник – канд. екон. наук, асистент Шишпанова Н. О.

Миколаївський національний аграрний університет

Аграрний сектор є важливою ланкою, яка визначає соціально-економічний стан суспільства та продовольчу безпеку держави. Оподаткування аграрного сектору – одна з проблем, які найбільше турбують аграріїв. Спецрежим ПДВ сприяв становленню аграрного сектору в Україні. Цей режим дозволяв аграріям залишати у своєму розпорядженні суму ПДВ, нараховану на вартість поставлених товарів і послуг, а не сплачувати її до бюджету. Проте на вимогу Міжнародного валютного фонду відбувається скасування спеціального режиму.

Питання щодо оподаткування аграрних підприємств досліджувалися у працях О. Василика, М. Дем'яненка, Д. Дема, А. Соколовської, Л. Тулуша, В. Федосова, А. Кириченка, С. Осадчого., А.С. Полторак. Однак сучасний стан оподаткування для АПК в умовах скасування спецрежиму актуалізує питання подальшого розгляду.

Найголовніше питання, яке турбує аграріїв – стан спецрежиму ПДВ. До 2015 року включно на спецрахунок аграріїв поверталось 100% податку. Із 2016 року система, попри протести аграріїв, змінилася.

Відповідно до Закону України від 24 грудня 2015 року № 909-VIII “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році” [2] з 1 січня 2016 року до 1 січня 2017 року обсяг зарахування коштів на спеціальні рахунки сільськогосподарських підприємств став диференційованим залежно від виду діяльності:

- за операціями при постачанні зернових і технічних культур – 15%;
- за операціями при постачанні продукції тваринництва – 80%;
- за постачання інших сільськогосподарських товарів і послуг – 50%.

Відповідні суми коштів вносяться на спеціальні рахунки та залишаються в розпорядженні сільськогосподарського підприємства для використання у виробництві сільськогосподарських товарів та послуг.